

BIBLICKÉ TEXTY K EKUMENICKEJ CHARTE „Spolu sme povolaní k jednote vo viere“

Ef 4,1-16

(Eva Guldánová, ERC; Terézia Lenczová, RPNJK B-TD KBS)

1. 3. Európske ekumenické zhromaždenie - EEA3

Svetlo Kristovo osvecuje všetkých: Nádej pre obnovu a jednotu v Európe.

(vychádzajúc z Jn 8,12)

Čo je to EEA3 ?

EEA3 chce byť stretnutím kresťanov zo všetkých kútov Európy a zo všetkých kresťanských tradícií s cieľom budovať a upevniť vzájomné spoločenstvo a navzájom sa povzbudiť na spoločnej ceste.

Najprv zopár historických súvislostí, ktoré zároveň spájajú EEA3 s Ekumenickou Chartou:

3. Európske ekumenické zhromaždenie nadväzuje na dve predchádzajúce:

1. Európske ekumenické zhromaždenie v júni roku 1989 v Bazileji (Švajčiarsko)

- Téma: Mier v spravodlivosti

- Mier, spravodlivosť a zachovanie stvorenstva - hlavné diskutované témy

- Jún 1989 - predvečer pádu železnej opony, u nás Nežnej revolúcie

Po otvorení hraníc bolo treba vyplniť (náboženské) vákuum, ktoré vzniklo za dlhé roky. Došlo k evanjelizačnému „boomu“ v strednej a východnej Európe. To viedlo v krajinách Európy k potrebe vyrovnat' sa s novou situáciou.

Krátko po Bazileji sa na stretnutí spoločnej komisie CEC a CCEE prvýkrát objavila a bola formulovaná myšlienka: „Yes to cooperation - No to competition“ („Áno vzájomnej spolupráci - Nie vzájomnému súpereniu“).

Formulovanie tejto myšlienky bolo prvým krokom k vzniku a základným kameňom Ekumenickej Charty.

Čo sa začalo v Bazileji, žiadalo si pokračovanie v novej situácii Európy. Preto sa pod ústredným motívom „zmierenia“ zišlo:

2. Európske ekumenické zhromaždenie v júni roku 1997 v Grazi (Rakúsko)

- Téma: Zmierenie: Boží dar a prameň nového života

- Vyše 16 000 účastníkov, medzi nimi i viacerí Slováci

Nasledujúci rok sa opäť stretla spoločná pracovná skupina CEC a CCEE. Reagovala na silnú potrebu, ktorá vznikla v Grazi - potrebu určitého vodítka, usmernenia pre ekumenickú spoluprácu v Európe, pri nadväzovaní kontaktov a budovaní a rozvíjaní vzťahov medzi cirkvami. Komisia prijala rozhodnutie vypracovať takýto dokument. Vo svojej konečnej podobe sa týmto dokumentom stala Ekumenická charta.

Na tieto dve Európske ekumenické zhromaždenia nadväzuje EEA3

3. Témou 3. Európskeho ekumenického zhromaždenia je „Svetlo Kristovo osvecuje všetkých“ s podtémou „Nádej pre obnovu a jednotu v Európe.“

EEA3 podobne ako dve predchádzajúce zhromaždenia organizačne zastrešuje Konferencia Európskych cirkví (CEC) a Rada Európskych biskupských konferencií (CCEE).

Zámery: Prvým zámerom je pomôcť znovu objaviť v ukrižovanom a vzkriesenom Kristovi nové svetlo pre cestu zmierenia medzi Európskymi kresťanmi. Týmto spôsobom zhromaždenie nadväzuje na centrálnu tému 2. Európskeho ekumenického zhromaždenia.

Druhým zámerom je znovuobjavenie daru, ktorým je svetlo Kristovho evanjelia pre dnešnú Európu.

Proces: 3. Európske ekumenické zhromaždenie na rozdiel od predchádzajúcich dvoch nie je pripravené ako jedna jednorazová akcia. Je skôr procesom. Prostredníctvom 4 etáp chce byť symbolickou púťou, na ktorej sa pútnici stretnú s bohatstvom rozličných kresťanských tradícií a znovuobjavia kresťanské korene Európy.

1. etapa (zastavenie): Prebehla 24.-27. januára 2006 v Ríme, kde sa ako v centre Rímsko-katolíckej cirkvi stretlo 150 delegátov európskych cirkví, biskupských konferencií, ekumenických organizácií, spoločenstiev a hnutí. Týmto stretnutím oficiálne zahájili proces 3. Európskeho ekumenického zhromaždenia.

Zo Slovenska sa tohto zastavenia zúčastnili biskup Andrej Imrich za KBS a Ondrej Prostredník, generálny tajomník ERC v SR. Program stretnutia sa skladal zo spoločných modlitieb, štúdia Písma, zdieľania, svedectiev. Okrem mnohých iných hostí sa delegátom prihovorili napr. kardinál Walter Kasper a evanjelická biskupka Margot Kässmanová. Medzi delegátmi bol i brat Alois, nástupca brata Rogera z ekumenickej komunity Taizé, ktorý sa s ostatnými podielil so svedectvom viery. Delegáti mali dvakrát možnosť stretnúť sa s pápežom - na pobožnosti na záver Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov a na súkromnej audiencii.

Povzbudení vzájomným spoločenstvom a s túžbou šíriť ďalej toto spoločenstvo lásky, napísali delegáti „List kresťanom Európy“. V ňom okrem iného píše: „Každého kresťana úprimne pozývame, aby sa pridal na túto cestu nádeje a vydával spoločné svedectvo tým, že bude kráčať s Kristom a objavil nové povolanie k službe pre Európu. ... Svetlo Kristovo nám všetkým pomáha pracovať pre zmierenie a jednotu v našom rozdelenom svete.“

2. etapa: Prebehne na národných, resp. regionálnych úrovniach podujatiami, ktorých príprava je v kompetencii národných ekumenických rád, biskupských konferencií, jednotlivých cirkví a nimi poverených prípravných výborov.

Predseda KBS a predseda ERC v SR vydali pri tej príležitosti spoločné vyhlásenie, v ktorom hovoria: „Prijať svetlo Kristovo znamená na všetko pozerat' očami Ježiša Krista a všetko hodnotiť v duchu jeho posolstva. Žiť podľa jeho Evanjelia znamená odovzdávať toto svetlo dnešnému svetu. ... Na všetkých našich ekumenických podujatiach myslíme na toto zhromaždenie, nech na nich rezonuje myšlienka, že chceme byť Kristovým svetlom pre Európu.“

3. etapa: Sa uskutoční 15. - 18. februára 2007 v Lutherovom meste Wittenberg, ako meste predstavujúcom žriedlo odkiaľ vyšli a kde sa zrodili centrálné myšlienky Reformácie v 16. storočí. Na tomto stretnutí sa opäť zúčastní 150 delegátov rozličných európskych cirkví, biskupských konferencií, ekumenických organizácií, spoločenstiev a hnutí.

4. etapa: Vyvrcholením symbolickej púte bude samotné Európske ekumenické zhromaždenie **4. - 9. septembra 2007** v Rumunskom meste Sibiu - v prevažne pravoslávnom kontexte. Malo by sa na ňom zúčastniť okolo 2500 delegátov. Paralelne s ním budú prebiehať opäť stretnutia na národných, resp. regionálnych úrovniach.

2. etapa: národné/regionálne/lokálne stretnutie

2. etapa EEA3 pozostáva z národných a/alebo regionálnych stretnutí po celej Európe.

Jej príprava a realizácia na Slovensku spadá plne do kompetencie Konferencie biskupov Slovenska a Ekumenickej rady cirkví v SR zastupujúcich jednotlivé cirkvi na Slovensku. KBS a ERC v SR pre realizáciu tohto podujatia vymenovali prípravný výbor, ktorý môže v prípade záujmu nadviazať spoluprácu s prípravnými výbormi v okolitých krajinách.

Ciele 2. etapy:

1. (Pre)žiť skúsenosť viery, duchovna a spoločenstva s chvíľami modlitby, biblickej meditácie, svedectva, symbolických úkonov, púte, radostných spoločných momentov oslavy.
2. Prehĺbiť vzájomné poznanie cirkví a spoločenstiev, ktoré sú prítomné na území nášho štátu, resp. regiónu; a ich kresťanských a ekumenických životných skúseností.
3. Prehĺbiť tému, ciele, zámery, plány a úlohy EEA3.
4. Diskutovať o témach, ktorými sa bude zaoberať zhromaždenie v Sibiu a ktoré majú svoj prameň v Ekumenickej Charte.
5. Pripraviť lokálne, národné, alebo regionálne stretnutia, ktoré budú prebiehať v tom istom čase ako samotné zhromaždenie v Sibiu (4. - 9. septembra 2007).

6. Napláňovať a pripraviť nejaký konkrétny záväzok, napríklad vo forme špecifického lokálneho/národného projektu, ktorý by zabezpečil viditeľnosť a kontinuitu celého podujatia EEA3.

Ak by niekto mal nejaké podnety pre prácu Koordinačného výboru alebo nápady pre 2. etapu EEA3, členovia koordinačného výboru, uvítajú a ocenia ochotu podeliť sa s nimi. Možno ich adresovať ERC v SR (ekumena@changenet.sk), resp. členom KV.

Ďalšie informácie: Ďalšie informácie o 3. Európskom ekumenickom zhromaždení možno nájsť na webovej stránke www.eea3.org

Informácie o hlavných organizátoroch na celoeurópskej úrovni:

Konferencia Európskych cirkví (CEC) www.cec-kek-org

Rada Európskych biskupských konferencií (CCEE) www.ccee.ch

Informácie o organizátoroch na slovenskej úrovni:

Konferencia biskupov Slovenska (KBS) www.kbs.sk

Ekumenická rada cirkví v SR (ERC v SR) www.ekumena.sk

/Eva Guldánová/

2. Ekumenická charta a texty Svätého Písma, o ktoré sa budeme opierať pri jej štúdiu.

Ekumenická charta je plodom II. Európskeho ekumenického stretnutia v Grazi v roku 1997. Jej cieľom je vyjadriť „záväzok na dialóg a spoluprácu medzi kresťanmi Európy. Opisuje základné ekumenické úlohy a z nich odvodzuje ďalšie smernice a povinnosti. Na všetkých úrovniach života Cirkvi chce podporovať ekumenickú kultúru dialógu a spolupráce a poslúžiť ako jej záväzné kritérium. ECH nemá cirkevno-právny charakter. Jej váha a záväznosť sa odvodzuje od dobrovoľného záväzku zo strany cirkví a európskych ekumenických organizácií plniť ekumenické úlohy“.

Biblické texty k jednotlivým bodom ECH ako témy jednotlivých ekumenických večerov v čase od septembra 2006 do júna 2007:

1/ Ef 4, 1-16 *Spolu sme povolaní k jednote vo viere*

2/ 2K 5, 11-21 *Spoločne hlásať evanjelium*

3/ K 1, 10-17 *Ísť jeden druhému v ústrety*

4/ K 8,1-24 *Konať spoločne*

5/ F 2, 1-11 *Modliť sa spoločne*

6/ Ef 2, 11-22 *Pokračovať v dialógoch*

7/ Rim 12, 1-21 *Prispieť k formovaniu Európy*

8/ Sk 17, 22-34 *Zmierovať národy a kultúry; pestovať vzťahy s islamom; stretnutia s inými náboženstvami a svetonázormi.*

9/ Rim 8, 19-27 *Chrániť Božie stvorenie*

10/ Rim 11, 25-36 *Prehlbovať spoločenstvo so židovstvom.*

Kým pristúpime k vlastnej téme dnešného večera, k 1. bodu ECH „**Spolu sme povolaní k jednote vo viere**“, chceme vyjadriť moje hlboké presvedčenie, že z hľadiska Božieho zámeru uskutočniť jednotu medzi kresťanmi žijeme čas milosti, *kairos*. Naozaj, čas sa naplnil, je zrelý, aby kresťania, muži a ženy z rôznych cirkví a cirkevných spoločenstiev zviditeľnili na slávu Boha Otca jedinú Kristovu Cirkev pred tvárou neveriaceho, skeptického, postmoderného človeka.

Prečo toto môžeme práve teraz tvrdiť?

Vidíme, že kresťanstvom iniciovaný zámer zjednotenej Európy naráža na odpor proti kresťanstvu, odmietajú sa kresťanské korene európskych kultúrnych hodnôt. A preto iba spolupráca a bratské spoločenstvo medzi všetkými kresťanskými tradíciami, ktoré pôsobia v Európe, môžu účinne svedčiť o životodarnej sile kresťanstva.

Kresťania nejednotní, k sebe navzájom ľahostajní alebo až nepriateľskí sú dnes viac ako inokedy v dejinách anomáliou.

3. Spolu sme povolaní k jednote vo viere (Ef 4, 1-16)

IV. Výzva na jednotu - Preto vás prosím ja, väzeň v Pánovi, aby ste žili dôstojne podľa povolania, ktorého sa vám dostalo, so všetkou pokorou, miernosťou a zhovievavosťou. Znášajte sa navzájom v láske a usilujte sa zachovať jednotu ducha vo zväzku pokoja. Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj povolaní v jednej nádeji svojho povolania. Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých.

Dary milosti na budovanie Cirkvi - Ale každý z nás dostal milosť podľa miery, akou nás obdaroval Kristus. Preto hovorí: *„Do výšav vystúpil, so sebou vzal zajatcov, ľuďom dal dary.“*

A čo iné znamená to „vystúpil, ako že aj zostúpil do nižších častí zeme? Ten, čo zostúpil, je ten istý, čo aj vystúpil ponad všetky nebesia, aby naplnil všetko.

On ustanovil niektorých za apoštolov, niektorých za prorokov, iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela, kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku, aby sme už neboli malými deťmi, ktorými sem-tam hádže a zmieta hocijaký vietor klamlivého ľudského učenia, ktorý podvodne strháva do bludu. Ale žime podľa pravdy v láske všestranne vrastajme do toho, ktorý je hlavou, do Krista. Z neho celé telo, pevne zviazané a pospájané všetkými oživujúcimi spojivami, podľa činnosti primeranej každej časti, rastie a buduje sa v láske.

/Ef 4,1-16/

Rozdeľme si túto vetu, prvý bod ECH, na časti:

3.1: ... sme povolaní k jednote

Ef 4, 1- 6:

„Preto vás napomínam, ja väzeň v Pánovi, aby ste žili, ako je hodné povolania, ktorým ste boli povolaní, so všetkou pokorou, miernosťou a trpezlivosťou, znášajúc sa navzájom v láske. Usilujte sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja. Jedno je telo a jeden Duch, ako ste aj boli povolaní v jednej nádeji svojho povolania.“

Tomuto povolaniu je potrebné pred Božou tvárou povedať naše áno. Ekumenizmus nie je teda nejaká záľuba (hobby) niekoľkých do veci zasvätených, ale je to prejav našej vernosti Pánu Ježišovi: **Je to vôľa Pána Ježiša - aby jeho učeníci boli zjednotení vo viere a v láske.**

Aké má Pán Ježiš priority vo svojej Cirkvi? Aké má priority v dnešných časoch? Skúsme o tom každý sám v tichu na chvíľku porozmýšľať.

Jánovo evanjelium nás nenecháva na pochybách o tom, čo Ježišovi najviac leží na srdci: 13.- 17. kap. - akú sú tam hlavné myšlienky?

Pre tento cieľ jednoty svojich učeníkov Pán Ježiš najviac koná

Ef 4, 11-13

„A on ustanovil jedných za apoštolov, iných zasa za prorokov, iných za zvestovateľov evanjelia, iných ustanovil za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho Tela, až kým všetci nedospejeme k jednote viery a poznania Božieho Syna, v dokonalého človeka, ktorého mierou dospelosti je plnosť Krista.“

Pre každého/každú z nás je to výzva k pokániu! Kto z nás môže povedať, že žije Krista naplno vo svojom živote? A pokánie je tá najúčinnjšia cesta k otvorenejšej komunikácii, k ochote prijať odlišnosti bratov a

sestier z iných cirkví v liturgii, v prejavoch nábožnosti, vo viere, ba i v morálnych normách, odlišnosti v cirkevných štruktúrach jednotlivých cirkví a cirkevných spoločenstiev.

3.2: Jednota je spoločná úloha všetkých kresťanov

Jednota medzi kresťanmi v láske – je prirodzený dôsledok spoločnej sviatosti krstu, ktorým sme naštepení na Krista – vinný kmeň, spoločného Božieho Slova, spoločného apoštolského vyznania viery, pôsobenia Svätého Ducha vo všetkých cirkvách a cirkevných spoločenstvách.

Ef 4, 5

„Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst, jeden Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, skrze všetkých a vo všetkých.“

Boh nám dal všetko, čo potrebujeme pre napomáhanie vzájomnej jednoty. Teraz je rad na nás, na každom z nás, aby sme žili v každodennom stretávaní sa náš „genetický krstný kód“, fakt, že **sme v Pánu Ježišovi jedno Telo**. V diskusii môžeme hovoriť o tom, ako to žiť, ako začať... (príklad starej mamy brata Rogera z Taizé).

3.3: Ako ďalej? Aká je zodpovednosť nás, čo sme tu zhromaždení? Čo my môžeme už dnes robiť? Aby to nebola teória, čo si tu hovoríme.

Ef 4, 15-16

„...Aby sme uplatňovali pravdu v láske a rástli vo všetkom v toho, ktorý je hlavou, v Krista. On spája a celé telo drží pospolu...On dáva každej časti primerane pôsobiť, aby telo rástlo a budovalo sa v láske.“

Pozerať na Krista...

V každom bratovi a sestre vidieť Krista...

Modliť sa jedni za druhých...

Veriť Bohu, že slová Ježišovej modlitby sú stvoriteľské slová, ktoré sa určite naplnia...

Nebyť prekážkou Bohu v jeho diele zjednocovania kresťanov navzájom...

Záväzky k tomuto bodu v Ekumenickej charte.

- Nasledovať výzvu z Ef. 4,3-6 a vytrvalo sa usilovať dosiahnuť spoločné chápanie spásneho Kristovho posolstva, obsiahnutého v evanjeliu.
- V Duchu Svätom sa snažiť o viditeľnú jednotu Cirkvi Ježiša Krista v jedinej viere, ktorá okrem spoločného svedectva a služby nachádza svoje vyjadrenie aj vo vzájomnom uznávaní krstu a v eucharistickom spoločenstve.

/Terézia Lenczová/